КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
з питань гуманітарної та інформаційної політики

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

Верховна Рада України

ВИСНОВОК

на проєкт Закону України про внесення змін до Закону України «Про Український культурний фонд», поданий Кабінетом Міністрів України

(реєстр. № 16003 від 01.09.2026)

За дорученням Голови Верховної Ради України та відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики розглянув на своєму засіданні 21 жовтня 2026 року (Протокол № 206) проєкт Закону України про внесення змін до Закону України «Про Український культурний фонд» (реєстр. № 16003 від 01.09.2026), поданий Кабінетом Міністрів України.

Метою законопроєкту є осучаснення засад діяльності Українського культурного фонду (далі – Фонд), створення належних умов для ефективного здійснення Фондом покладених на нього завдань.

Як зазначено у пояснювальній записці, проєкт акта розроблений з метою актуалізації норм діяльності Фонду.

Розроблення законопроєкту обумовлено назрілою необхідністю удосконалення та уточнення правових засад діяльності Фонду.

Законопроєктом в частині внесення змін до Закону України «Про Український культурний фонд» зокрема пропонується:

уточнити перелік основних завдань Фонду;

врегулювати процедуру розроблення та затвердження пріоритетних напрямів діяльності Фонду;

створити правові підстави для фінансування довгострокових проектів;

врегулювати процедуру обрання нового Голови Фонду у разі дострокового припинення повноважень попереднім Головою Фонду;

удосконалити процедуру формування Наглядової ради Фонду та дострокового припинення повноважень її членів;

удосконалити процедуру рейтингового інтернет-голосування з обрання до складу Наглядової ради Фонду представників закладів культури та громадських об’єднань;

забезпечити безперервність діяльності Наглядової ради Фонду та, відповідно, здійснення контролю за діяльністю Фонду;

уточнити повноваження Виконавчого директора, Дирекції та її керівного складу, а також Наглядової ради Фонду.

В частині внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» пропонується передбачити поширення дії його норм на Дирекцію Фонду та членів Наглядової ради Фонду.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України підтримує законопроєкт та разом з тим висловлює низку зауважень до нього, зокрема до термінології проєкту, використання в проєкті окремих оціночних категорій, що може призвести до його довільного тлумачення, також зауважено на необхідності коригування назви проєкту Закону.

Частина зауважень стосується необхідності доопрацювання підстав дострокового припинення повноважень члена Наглядової ради Фонду, повноважень Наглядової ради Фонду, вимог до учасників співфінансування «проєктів», щодо аудиту діяльності Фонду.

Стосовно внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» Головне науково-експертне управління зауважило, що законопроєкт в цій частині не відповідає пояснювальній записці до нього, оскільки відповідно до проєкту на Дирекцію Фонду та членів Наглядової ради Фонду, поширюватимуться лише встановлені вказаним Законом обмеження щодо використання своїх службових повноважень чи свого службового становища та щодо запобігання й врегулювання конфлікту інтересів.

Тобто контроль за дотриманням Дирекцією та членами Наглядової ради Фонду антикорупційного законодавства фактично буде зводитись до ситуативного виявлення конфлікту інтересів у діяльності Фонду, адже основні інструменти такого контролю (фінансовий контроль, обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності тощо) до вказаної категорії осіб застосовуватись не будуть.

Міністерство фінансів України підтримує прийняття зазначеного законопроєкту.

Народні депутати України – члени Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики погоджуються з важливістю та нагальністю вдосконалення регулювання окремих аспектів діяльності Фонду, а також підтримують необхідність прийняття зазначеного законопроєкту. Разом з тим, Комітет звертає увагу на необхідність доопрацювання окремих положень законопроєкту, зокрема з урахуванням наступного.

Дискусійним є передбачене проєктом виключення із основних завдань Фонду надання ним інституційної підтримки.

Крім того, потребує уточнення співвідношення використання по тексту законопроєкту та Закону України «Про Український культурний фонд» базових

для цього Закону понять «проєкт» та «довгостроковий проєкт», зокрема щодо включення довгострокових проєктів до списків проєктів, які пройшли технічний відбір, до рейтингових списків проєктів, моніторингу та звітування про реалізацію проєкта, тощо.

Також у тексті законопроєкту використовуються терміни «рейтингове інтернет-голосування з обрання до складу Наглядової ради Фонду» та «голосування щодо обрання до складу Наглядової ради Фонду», які застосовуються неуніфіковано та потребують узгодження по всьому тексту Закону. Крім того, окремі пропозиції щодо організації рейтингового інтернет-голосування потребують додаткового опрацювання, зокрема для усунення ризиків зловживань при відборі осіб, уповноважених на голосування щодо обрання до складу Наглядової ради Фонду, включаючи можливість маніпулювання представництвом вказаних осіб та обмеження їх участі у голосуванні. Це зумовлює необхідність більш чіткого нормативного врегулювання відповідних механізмів.

Також необхідно узгодити формулювання поняття «грант» з визначенням цього терміну іншими актами законодавства.

Потребують доопрацювання положення законопроєкту щодо форми оприлюднення результатів конкурсного добору експертів, оскільки їх оприлюднення виключно у формі рейтингових списків може негативно впливати на залучення нових кандидатів до експертних рад.

Також потребує корегування запропонований законопроектом підхід до визначення критеріїв передачі на погодження Наглядової ради Фонду рішень щодо підтримки та припинення реалізації проєктів. Зокрема, з огляду на активне впровадження механізму співфінансування для проєктів, норми законопроєкту щодо погодження Наглядовою радою проєктів, вартість яких перевищує 150 мінімальних зарплат, не є достатньо ефективними з точки зору запровадження процедури погодження саме як механізму контролю за використанням бюджетних коштів. Натомість об’єктивним критерієм для необхідності передачі на погодження Наглядової ради Фонду рішень щодо підтримки та припинення реалізації проєктів може стати обсяг коштів Фонду, що спрямовуються на реалізацію відповідного проєкту. Пропонується передавати на схвалення Наглядової ради рішення щодо проектів, сума грантів (бюджетного фінансування) для реалізації яких перевищує визначену суму.

Також потребують додаткового опрацювання запропоновані законопроєктом деякі процедури діяльності Фонду.

Так, законопроєктом не визначено критерії та наслідки погодження або непогодження центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах культури та мистецтв, пріоритетних напрямів діяльності Фонду, що може призвести до правової невизначеності у разі розбіжностей у підходах.

Низка норм законопроєкту сформульована нечітко та допускає неоднозначне тлумачення, зокрема потребують конкретизації підстави втрати довіри до члена Наглядової ради Фонду.

Висловлені до законопроєкту зауваження свідчать про необхідність системного доопрацювання окремих положень законопроєкту, що може бути зроблено при його підготовці до другого читання.

Враховуючи наведене, відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України Комітет зауважує, що при доопрацюванні законопроєкту до другого читання необхідним буде узгодження положень законопроєкту із нормами, що не були предметом розгляду в першому читанні й внесення до них відповідних поправок, що відповідають предмету правового регулювання цього законопроєкту.

За підсумками обговорення Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України:

1) включити до порядку денного шістнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проєкт Закону України про внесення змін до Закону України «Про Український культурний фонд» (реєстр. № 16003 від 01.09.2026), поданий Кабінетом Міністрів України;

2) за результатами розгляду в першому читанні прийняти проєкт Закону України про внесення змін до Закону України «Про Український культурний фонд (реєстр. № 16003 від 01.09.2026), поданий Кабінетом Міністрів України, за основу з доопрацюванням відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Співдоповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено народного депутата України, голову Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Потураєва Микиту Руслановича.

Проєкт постанови додається.

Голова Комітету **Микита ПОТУРАЄВ**

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Потураєв Микита Русланович
Сертифікат: 3FAA9288358EC003040000002A672E00C61EDE00
Дійсний до: 13.01.2027 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-14/03-2026/251601 від 22.10.2026
2375624